

gemeente Tynaarlo

**REKENKAMERCOMMISSIE
TYNAARLO**

JAARVERSLAG 2009

Voorwoord

Voor u ligt ons jaarverslag " Rekenkamercommissie Tynaarlo 2009".

Wij doen als rekenkamercommissie onderzoek naar de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. De resultaten van de onderzoeken kan uw raad gebruiken om aan uw kaderstellende en controlerende taak ten aanzien van de uitvoering van het gemeentelijk beleid door het college invulling te geven. Wij hopen met onze onderzoeken bij te dragen aan de kwaliteit van het gemeentelijk openbaar bestuur.

Wij constateren dat de contacten met de ambtelijke organisatie en het college prettig zijn verlopen en dat er sprake is van een coöperatieve houding. Ook constateren wij dat de onderzoeksrapporten op een constructieve wijze door uw raad zijn behandeld.

Met dit jaarverslag brengen wij u op de hoogte van de activiteiten van de rekenkamercommissie in 2009 en leggen wij verantwoording af.

De voorzitter van de Rekenkamercommissie Tynaarlo

Mevrouw mr. M.Y. van der Veen.

Inhoudsopgave

1. Organisatie

2. Onderzoeken en andere activiteiten

3. Financiën

4. Samenstelling

1. Organisatie

De gemeenteraad van Tynaarlo heeft op 10 januari 2006 in zijn raadsvergadering de leden van de rekenkamercommissie benoemd. De rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden. De secretarisfunctie van rekenkamercommissie wordt vanuit de raadsgriffie ingevuld.

Werkwijze

Er is een werkplan, vastgesteld in 2006, waarin is opgenomen hoe wij invulling geven aan onze taken. Het werkplan staat op de gemeentelijke website.

Onderzoeksprogramma en jaarverslag

Net als voorgaande jaren hebben wij ook voor 2009 een onderzoeksprogramma opgesteld. Over 2008 is door ons in 2009 een jaarverslag uitgebracht.

Vergaderingen en bijeenkomsten

Maandelijks zijn wij bijeengekomen in een reguliere vergadering. Daarnaast hebben wij regelmatig andere vergaderingen en bijeenkomsten bijgewoond. Zo heeft, net als in voorgaande jaren, ook in 2009 een overleg plaatsgevonden met de fractievoorzitters van de 8 raadsfracties. Gesproken is over mogelijke onderzoeksopdrachten. Verder heeft een gesprek plaatsgevonden met de concerncontroller en de accountant. Afstemming heeft plaatsgevonden over de uit te voeren onderzoeken.

Naast de intern gerichte activiteiten is er door de leden van de rekenkamercommissie ook actief deelgenomen aan activiteiten van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) en Stichting De Lokale Rekenkamer. De rekenkamercommissie is lid van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRK). Door de secretaris is in september 2009 één van de regionale bijeenkomsten bezocht.

2. Onderzoeken 2009

De werkzaamheden in 2009 hebben betrekking op de afronding van het onderzoek naar de subsidieverlening aan Stichting Trias, een onderzoek naar de voorbereiding op de Wet Dwangsom en Beroep, in relatie tot de vraag welke processen/prioriteiten met voorrang verbeterd dienen te worden om dwangsommen te voorkomen en een DoeMee-onderzoek naar de afhandeling van meldingen en klachten. De afronding van de laatste twee onderzoeken vindt plaats begin 2010.

In de volgende paragrafen gaan wij in op de doelstellingen en de conclusies van de uitgevoerde onderzoeken. De volledige rapporten met de conclusies en aanbevelingen staan op de website van de gemeente.

2.1 Subsidieverlening aan Stichting Trias

Medio 2008 is gestart met een onderzoek naar de subsidieverlening aan Stichting Trias. Om vast te stellen dat het subsidiebeleid doelmatig en doeltreffend is, hebben wij de wijze waarop subsidies worden verstrekt, onderzocht en daarbij bijzondere aandacht besteed aan de grootste subsidieontvanger, Stichting Trias. De centrale vraagstelling van het onderzoek luidt:

Zijn door de raad heldere uitgangspunten met betrekking tot subsidies vastgesteld en is de uitvoering daarvan door het college met betrekking tot Stichting Trias in de periode 2004-2008 doeltreffend en doelmatig geweest ?

Met het onderzoek beoogden wij het volgende:

1. Het verkrijgen van inzicht in de doelmatigheid van het subsidieverleningsproces, de kwaliteit van het huidige subsidiebeleid, de hier aan gekoppelde subsidieverordening en de kwaliteit van de afgegeven beschikkingen.
2. Aan de hand van de overeenkomsten met Stichting Trias: het verkrijgen van inzicht in de mate waarin de doelen en effecten bereikt worden (resultaatsgerichtheid), welke prestaties hiervoor worden verlangd, in hoeverre terugkoppeling plaatsvindt naar de gemeenteraad en of en zo ja, hoe, bijsturing van het vastgestelde beleid tot stand komt.

Het onderzoek is gestart met het in kaart brengen van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid. Er is een overzicht gegeven van de doelen van beleid, de beleidsinstrumenten, de activiteiten en de beschikbaar gestelde middelen. Tevens is een analyse gegeven van de wijze waarop de gemeenteraad in sturende en controlerende zin bij het onderwerp betrokken is. Verder zijn interviews gehouden met de portefeuillehouder en de beleidsambtenaren van gemeente en de directeur van Stichting Trias. Aanvullend op de analyse van de subsidiering van Stichting Trias zijn tien subsidiedossiers geanalyseerd op de criteria specifiek, meetbaar en tijdgebonden en op effectiviteit.

De conclusies luiden:

- 1 De doelen van het subsidiebeleid zijn door de raad onvoldoende specifiek, meetbaar en tijdgebonden beschreven, daarmee is de evalueerbaarheid beperkt, evenals de resultaatgerichtheid.
- 2 De Algemene Subsidieverordening is gericht op activiteiten en niet op resultaten hetgeen doorwerkt in de beleidsregels en beschikkingen.
- 3 De subsidieverordening en de Subsidieregels Welzijn zijn gedateerd en sluiten niet aan op de dualisering.
- 4 Er is onvoldoende samenhang tussen de subsidieverordening en de beleidsregels.
- 5 De kaderstellende nota's zijn gedateerd en vragen om actualisering, al dan niet in relatie tot de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De kaderstellende rol van de raad komt daardoor niet uit de verf.
- 6 De subsidiedossiers uit de quickscan zijn incompleet en geven onvoldoende inzicht in de effectiviteit van de uitvoering. In de dossiers met betrekking tot stichting Trias ontbreken onderdelen, maar er zijn voldoende documenten om uitspraken te doen over de effectiviteit van het beleid.
- 7 Over de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad door het college, zowel in het kader van de actieve informatieplicht als op basis van raadvragen, verschillen college en

raad van mening. Het college acht het voldoende om stukken ter inzage te leggen of zonder commentaar te verstrekken, raadsleden wensen actiever geattendeerd te worden.

- 8 De rol die Trias vervult binnen het subsidiebeleid, als enerzijds bondgenoot/preferente partner voor het realiseren van beleidsdoelstellingen en anderzijds als concurrerend aanbieder van commerciële activiteiten vraagt om verheldering en, zo nodig, aanpassing.

Het subsidiebeleid van de gemeente Tynaarlo bevindt zich in een overgangsfase van een 'objectieve verdeelsleutel' naar een sturingsinstrument. Dit blijkt uit de werkwijze die het college en Stichting Trias volgen bij het invullen van de wijze van subsidiëren. Het college formuleert evalueerbare doelstellingen, Trias biedt daarop evalueerbare activiteiten aan. Met behulp van een Trendrapportage worden de vorderingen gevolgd. Zo nodig wordt het beleid bijgesteld of worden consequenties verbonden aan de afwijkingen op de afspraken. Het college en Stichting Trias bereiden zich op een verdere verfijning van deze systematiek voor, door middel van het exacter beschrijven van beoogde maatschappelijke effecten als basis voor subsidiëring. Dit sluit aan bij de door ons gedane aanbevelingen.

2.1.1 Quick Scan 10 subsidiedossiers

Onderdeel van het onderzoek naar het subsidiebeleid vormde een quick scan naar 10 subsidiedossiers waaronder die van Stichting Noordermaat. De RKT heeft vooraf, bij het samenstellen van de quick scan van de 10 subsidiedossiers, kennisgenomen van de melding van RKT lid Hans Oostmeijer dat hij lid is van de RvT van de Stichting Noordermaat. Het lidmaatschap van de RvT heeft geen enkele invloed gehad op de quick scan van de 10 subsidiedossiers, waaronder die van stichting Noordermaat.

2.2 Onderzoek Wet Dwangsom en Beroep

In het najaar 2009 is gestart met een onderzoek naar de voorbereiding op de Wet Dwangsom en Beroep, in relatie tot de vraag welke processen/prioriteiten met voorrang verbeterd dienen te worden om dwangsommen te voorkomen. Wij hebben de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Heeft de gemeente Tynaarlo zich voldoende voorbereid op de invoering van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen per 1 oktober 2009?

Voor het onderzoek is deze vraag uiteengelegd in deelvragen, te weten:

1. Wat houdt de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in?
2. Hoeveel besluiten worden per jaar afgegeven op de verschillende beleidsterreinen?
3. Wat zijn de afhandelingstermijnen van de besluiten?
4. Welke financiële gevolgen kan de invoering van de nieuwe regeling hebben voor de gemeente Tynaarlo?
5. Wat zijn verbeterpunten binnen de bestudeerde werkprocessen ?

In het onderzoek is nader gekeken naar de volgende besluiten c.q. besluitvormingsprocessen:

- bouwvergunningen
- milieuvergunningen
- evenementenvergunningen
- kapvergunningen
- uitwegvergunningen
- besluiten op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning

- besluiten op bezwaar.

Het onderzoek richt zich op de besluitvorming in de periode van juli 2007 tot juli 2009. Besluiten die in die periode zijn verleend, zijn meegenomen in het kader van de deskresearch. Voor zover daarvan een overzicht is bijgehouden, is bestudeerd hoeveel en welke besluiten zijn genomen en wat de afhandelingstermijnen waren. De onderzoeksfase is afgesloten. Het opstellen van het onderzoeksrapport, het ambtelijke – en bestuurlijke wederhoor en de aanbidding van het onderzoeksrapport vinden plaats in het eerste halfjaar van 2010.

2.3 DoeMee-onderzoek Afhandeling meldingen

Eind 2009 is gestart met het DoeMee-onderzoek Afhandeling meldingen. Dit onderzoek heeft als doelstelling:

De gemeenteraad en het college van B&W inzicht verschaffen in de kwaliteit van de afhandeling van meldingen over de openbare ruimte.

De voor dit onderzoek geformuleerde centrale vraagstelling luidt:

Wat is de kwaliteit van de afhandeling van meldingen over de openbare ruimte bij de gemeente Tynaarlo?

De centrale vraagstelling is uitgewerkt in deelvragen. In samenhang geven de deelvragen een antwoord op de centrale vraagstelling. Deze deelvragen zijn verbijzonderd naar drie niveaus: ambitie, organisatie en resultaat.

Niveau	Bijbehorende vraag
Ambitie	1. Welk ambitie heeft de gemeente voor de publieke dienstverlening in het algemeen en voor afhandeling van meldingen in het bijzonder?
Organisatie	2. Hoe is de afhandeling van meldingen in de gemeentelijke organisatie ingericht?
Resultaat	3. Handelt de gemeente meldingen inhoudelijk af volgens de daarvoor opgestelde regels en richtlijnen? 4. Handelt de gemeente meldingen binnen de daarvoor geldende termijn af? 5. Hoe klantgericht bejegt de gemeente de burger die een melding doet?

Het onderzoek heeft betrekking op meldingen uit de jaren 2008 en 2009. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden. De eerste fase van het onderzoek bestond voornamelijk uit de analyse van beleidsdocumenten. Ook zijn interviews gehouden met de coördinator van het meldpunt, met medewerkers van het meldpunt en met een medewerker die de afhandeling in de openbare ruimte doet. Daarna volgde een documentenstudie aan de hand van overzichten van de ambtelijke organisatie. Mede op basis van de documentstudie zijn tien burgers, die een melding hebben gedaan, telefonisch geënquêteerd. Deze telefonische interviews vormen een aanvulling op het verzamelde onderzoeksmateriaal en hebben tot doel om de bevindingen verder te kleuren. Op basis van de interviews wordt dan ook geen representatief beeld verkregen van de mening van alle melders in de gemeente Tynaarlo. De onderzoeksfase is afgesloten. Het opstellen van het onderzoeksrapport, het ambtelijke – en bestuurlijke wederhoor en de aanbidding van het onderzoeksrapport vinden plaats in het eerste halfjaar van 2010.

2.4 Wat hebben we niet gedaan?

Inhuur derden

Na vaststelling van het onderzoeksprogramma 2009 namen wij kennis van de berichtgeving over het vertrek van de gemeentesecretaris uit de gemeente Tynaarlo en het bericht dat deze functie eerst tijdelijk op interim-basis zou worden ingevuld. Wij hebben het in dat verband gemeend het onderwerp "inhuur derden" op te schorten omdat in deze interim situatie van een onduidelijke rol in het onderzoeksproces sprake zou kunnen zijn. Wij wilden dit ten tijde van haar onderzoek uitsluiten. Wij hebben uw raad in onze aanbiedingsbrief bij het onderzoeksprogramma hierover geïnformeerd.

Grondbedrijf

In het onderzoeksprogramma was tevens opgenomen een onderzoek naar het Grondbedrijf. Hierbij was aangegeven dat de precieze vraagstelling nog aan uw raad zou worden voorgelegd. In het najaar hebben wij uw raad via een brief in kennis gesteld van het uitstel van een onderzoek naar het Grondbedrijf. In betreffende brief is aangegeven dat wij bij onze rapportages zoveel mogelijk gebruik willen maken van recent (cijfer)materiaal. Het Ontwikkelingsbedrijf Tynaarlo (OBT) is gevormd in 2007 en met ingang van 1 mei 2008 van start gegaan. Dit brengt met zich mee dat er nog niet recent cijfermateriaal op jaarbasis voorhanden is. De jaarrekening 2009 zal voor het eerst gegevens op jaarbasis bevatten. Wij vinden dat er gegevens over meerdere jaren beschikbaar moeten zijn, wil het mogelijk zijn bepaalde uitspraken te doen. Gelet op het feit dat er thans nog onvoldoende gegevens beschikbaar zijn, hebben wij besloten het onderzoek naar het Grondbedrijf niet uit te voeren, maar uit te stellen naar 2012. Wij verwachten dan dat op basis van het meerjarig bestaansrecht van het OBT meer gegevens voorhanden zijn om een goed onderzoek uit te voeren. Wij vragen ons daarbij ook af of het in 2012 dan ook opportuun is om te kijken naar de wijze waarop het grondbeleid tot stand komt en op welke wijze uw raad daarbij betrokken is en wordt. Het bovenstaande neemt niet weg dat er naar onze mening wel duidelijkheid moet komen over de vraag wat onderzocht moet worden.

In eerdergenoemde brief hebben wij aangegeven van mening te zijn in een eventuele vervolgfase de volgende vragen aan bod moeten komen:

1. wordt voldaan aan de uitgangspunten die aan de vorming van het OBt ten grondslag hebben gelegen;
2. op welke wijze geeft het OBt uitvoering aan de haar opgelegde taken en gebeurt dat voldoende doelmatig;
3. op welke wijze wordt omgegaan met groei en krimp van de vraag naar activiteiten van het OBt;
4. wat is, gelet op het werkaanbod en de fluctuatie daarvan in de tijd, een optimale mix tussen eigen personeel en uitbesteding van werkzaamheden (wat is de kritische massa van het OBt);
5. wordt het college van B&W voldoende op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en op welke wijze gebeurt dat;
6. koppelt het college van B&W voldoende terug naar de raad; op welke wijze met welke frequentie;
7. hoe realiseert het OBt de taakstelling van € 500.000 per jaar;
8. welke invloed heeft de taakstelling op de te hanteren grondprijzen;
9. welke gedragslijn wordt gehanteerd ten aanzien van de post voor onvoorziene uitgaven in de exploitatieopzet voor een bepaald project (er wordt nu met verschillende percentages rekening gehouden).

Door ons is aangegeven om met voorgaande bij de operationalisering van het onderzoek rekening te houden.

2.5 *Evaluatie rekenkamercommissie*

In 2005 heeft de gemeenteraad van Tynaarlo besloten tot het instellen van een rekenkamercommissie bestaande uit 3 externe leden. In het voorjaar 2006 zijn wij als leden van deze commissie benoemd en gestart met onze werkzaamheden. Wij zijn voor een periode van 5 jaar benoemd. De zittingsperiode eindigt op 1 januari 2011. Omdat in 2009 de helft van de zittingsperiode voorbij is, hebben wij gemeend een zelfevaluatie te houden.

Wij hebben gesproken over de samenstelling van de commissie, de uitgevoerde onderzoeken en de communicatie waaronder de contacten met de raad, college en ambtenaren.

De keuze van de raad om de rekenkamercommissie geheel te laten bestaan uit externe onafhankelijke leden onderschrijven wij. Een commissie bestaande uit externe leden draagt bij aan de onafhankelijkheid. Politieke voorkeuren spelen geen rol bij een commissie van externen. Echter door de ervaring van de leden bij de (gemeentelijke) overheid is de nodige politieke sensitiviteit wel aanwezig.

De keuze voor een brede samenstelling van de RKT (juridische, financiële en p&o achtergrond) ervaren wij als prettig. De leden van de commissie vullen elkaar inhoudelijk goed aan. Ook de kans dat de focus van de onderzoek blijft liggen op enkele aspecten, bijvoorbeeld financieel) wordt kleiner.

Wel is het van belang dat een volledig externe rekenkamercommissie een contactpersoon heeft binnen de organisatie. De huidige opzet (ambtelijk secretaris, tevens griffier) ervaren wij als plezierig. De secretaris heeft inzicht in wat er speelt, is laagdrempelig voor de organisatie en is snel en toegankelijk richting organisatie. Een mogelijke spagaat kan ontstaan wanneer een onderzoek wordt uitgevoerd naar het functioneren van de raad. In de verordening wordt niet voorzien in een plaatsvervangend secretaris. Aanbeveling verdient het om in een plaatsvervangend secretaris te voorzien (bij voorkeur ambtelijk vanuit de griffie/plv griffier).

Wij hebben geconstateerd dat de contacten met de ambtelijke organisatie en het college prettig verlopen en dat sprake is van een coöperatieve houding. Ook constateren wij dat de onderzoeksrapporten op een constructieve wijze door de gemeenteraad zijn behandeld en dat op onderdelen uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen.

De gesprekken die wij hebben met de raadsfracties en ambtenaren over onderzoeksonderwerpen ervaren wij als nuttig. Mede op basis hiervan stellen wij een lijst samen van potentiële onderzoeksonderwerpen (groslijst) ten behoeve van het onderzoeksprogramma. Wij hebben het

voornemen om jaarlijks twee onderzoeken te houden. Ervaring leert dat dit redelijkerwijs haalbaar is. Verder hebben wij geconstateerd dat elk onderzoek ook voor ons weer leermomenten oplevert.

3. Financiën

De RKT heeft jaarlijks een bedrag van € 1.- per inwoner beschikbaar voor haar werkzaamheden. Voor het jaar 2009 hadden wij de beschikking over een bedrag van € 32.912.-

De raad heeft ingestemd het amendement van de fractie van de PvdA hetgeen heeft betekend dat de Bestemmingsreserve rekenkamercommissie Tynaarlo, zijnde € 24.293.- toe gevoegd wordt aan de algemene reserve en dus niet beschikbaar blijft voor de rekenkamercommissie. Voorgesteld was het netto resultaat van de RKT over 2008 ad € 24.293,05 over te brengen naar het onderzoeksbudget 2009 van de RKT.

Over 2009 zijn de volgende financiële middelen verantwoord:

Bestede bedragen 2009	Raming 2009	Toelichting op begrotingsposten
€ 8.888.-	€ 7.120.-	Vergaderkosten/kosten externe leden
€ 23.559.-	€ 25.792.-	Kosten onderzoeken 2009
Totaal € 32.447.-	Totaal € 32.912.-	Netto resultaat € 465.- (positief)

4. Samenstelling

De leden van de rekenkamercommissie in 2009:

Mevr. mr. M.Y. van der Veen, extern lid (voorzitter), wonende te Eelde

Dhr. drs. C. Jongsma, extern lid, wonende te Eelde

Dhr. J.A. Oostmeijer, extern lid, wonende te Groningen en

Dhr. J.L. de Jong, ambtelijk secretaris

